

تکمیل آن و تعیین وقت رسیدگی دیگر ایشان تا روز رسیدگی مراجعه نمی نماید، چنانچه اوراق اختطاریه خوانده یا خواندگان به هر نحوی که صحیحاً و برابر مقررات مربوط به قانون آیین دادرسی مدنی ابلاغ نگردد موجب تجدید وقت رسیدگی و نتیجه اطلاع دادرسی خواهد شد، لذا امر ابلاغ از اهمیت ویژه ای برخوردار است و آموزش مستمر ماموران ابلاغ و نظارت مستمر بر کار آنها می تواند تاثیر بسیار مطلوبی در کوتاه نمودن زمان دادرسی و صدور حکم داشته باشد.

■ آیا یکی از علل مفساد اقتصادی ریشه در معضلات یا مشکلات قضایی جامعه ندارد؟ قطعاً بلی، یقیناً اگر رسیدگی در دادگستری در اسرع وقت صورت گرفته و پرونده ها با سرعت بیشتری منجر به صدور حکم گردد نتیجه مجرمان نیز سریعتر به کيفر اعمال خود می رسند و این امر در پیشگیری از وقوع جرایم در جامعه موثر است و هر چه دستگاه قضایی در جهت کشف و تعقیب جرم در جامعه با مشکل مواجه گردد به همین طریق مفساد اقتصادی افزایش یافته و معضلات بیشتر و پیچیده تری شکل خواهد گرفت و متاسفانه حجم عظیم پرونده ها و تراکم کار ایمنی خاصی را برای مفسدین اقتصادی ایجاد نموده و آنها بدون دغدغه مشغول ادامه عملیات خرابکارانه اقتصادی خود و انباشت ثروت نامشروع می باشند.

■ برای ساماندهی و بهبود وضعیت قضایی محاکم چه پیشنهاد یا راهکاری مدنظر است؟ مشروحاً بیان نمایید.

بدواً باید با تورم جرایم کیفری که روز به روز افزایش می یابد مقابله کرد، یعنی از تصویب قوانین غیر ضروری جلوگیری نمود یا حداقل مرجع دیگری یا روش دیگری غیر از دادگستری را برای رسیدگی به آن پیش بینی کرد. در این چند سال اخیر اغلب سازمانها و نهادهای دولتی و وزارتخانه ها با تدوین لویحی که آنها را در مجلس به تصویب رسانده اند البته مشکل اداره و نهاد مربوط به خود را بر طرف نموده اند، لیکن بار مسؤلیت رسیدگی به آن بر عهده قوه قضائیه قرار گرفته و متاسفانه به نظر می رسد معاونت پارلمانی دادگستری نیز خیلی ضعیف در این خصوص اقدام نموده و باید با تقویت آن و یا انتقال معاونت پارلمانی به قوه قضائیه یا طریق دیگری باید به این مسأله بدواً برخورد کرد و از شکل گیری قوانین جزایی که همه ساله نیز در حال افزایش است جلوگیری نمود زیرا افزایش قوانین کیفری افزایش محاکم و استخدام کادر قضایی و اداری مربوطه و بودجه کافی جهت احداث ساختمان مربوطه و ... را می طلبد که متاسفانه تا به حال بودجه قوه قضائیه همراه با انتظارات جامعه و قوانین مدون کیفری تناسب نداشته و موجب بروز

عباس هاشمی منش

شهرستان ری به خدمت مشغول می باشد.

■ در این شعبه به چه نوع دعاوی رسیدگی می شود؟ شعبه دوم دادگاه حقوقی شهری از قبل شعبه کیفری بوده است که عمده پرونده قتل عمد و غیر عمد در این شعبه مورد رسیدگی قرار می گرفته و در حال حاضر پرونده های حقوقی از جمله خلع ید، تخلیه و الزام به تنظیم سند رسمی انتقال و طلب و سایر دعاوی حقوقی در این شعبه مورد رسیدگی قرار می گیرد.

■ ماهانه چند پرونده به شما ارجاع می گردد؟ وقت رسیدگی در این شعبه چند ماهه است؟

به طور میانگین ماهیانه بین ۱۸۰ تا ۲۴۰ پرونده به این شعبه ارجاع می گردد و اوایل وقت رسیدگی حداکثر سه ماه بوده لیکن با اصلاح قانون صدور چک و از بین رفتن جنبه کیفری چکهای وعده دار و تضمینی حجم کار و پرونده های حقوقی در این خصوص افزایش یافته و متاسفانه وقت رسیدگی نیز به ۴ الی ۵ ماه افزایش پیدا کرده است.

■ در امر رسیدگی به پرونده های حقوقی، با چه مشکلاتی روبه رو هستید؟ برای حل آنها چه پیشنهادی دارید؟

در امر رسیدگی به پرونده های حقوقی نظر به اینکه دادگاه با سازمانهای مختلف از جمله اداره ثبت اسناد جهت استعمال ثبتی املاک و شهرداری و کارشناسان رسمی دادگستری در ارتباط است معمولاً چنانچه آن ادارات در پاسخگویی به استعلامات مربوطه، سرعت عمل مناسب را نشان ندهد در روند رسیدگی به پرونده تاثیر نامطلوب گذاشته و موجب اطاله رسیدگی خواهد بود همچنین مسأله دیگر که بسیار حایز اهمیت می باشد مسأله ابلاغ اوراق اختطاریه و دادخواست و ضمائم مربوطه است که می تواند نحوه صحیح آن در تسریع رسیدگی اثرگذار باشد؛ زیرا در امر حقوق پس از طرح دعوا و تقدیم دادخواست از ناحیه خواهان و

اصلی امر قضاء یعنی افرادی که در بدنه اصلی دستگاه یعنی دادگاه مشغول خدمت هستند و بار اصلی دستگاه به دوش آنهاست رسیدگی به مشکلات و معضلات آنها را مورد اهتمام قرار داده تا بیش از این قضاوت با سابقه از دستگاه عدلیه رنجور نشوند و به لطایف الحیل از تشکیلات عدلیه خارج شوند، همان طوری که به مدیران دستگاهها محبت ویژه قایل هستند به سایرین نیز لطفی و محبتی مرحمت نمایند، تا در جامعه صرفاً مدیر پروری نشود و در ثانی انتخاب و انتصاب بر اساس ضوابط باشد نه بر اساس روابط.

امیدوارم ویرانه ای که آیت... هاشمی شاهرودی مدظله العالی تحویل گرفته اند به ساختمانی آباد و سرسبز تبدیل شود. ان شاء... .

عباس هاشمی منش - رئیس شعبه دوم دادگاه عمومی (حقوقی) شهری

تراکم کار ایمنی خاصی را برای مفسدین اقتصادی ایجاد نموده

دارای لیسانس علوم قضایی از دانشکده علوم قضایی قوه قضائیه است و از اول سال ۱۳۷۲ کار قضایی خود را با ابلاغ دادیاری در دادرسی عمومی ناحیه ۱ اسلامشهر شروع کرده است و پس از تشکیل دادگاه حقوقی دو مستقل اسلامشهر مدتی به عنوان دادرسی مشغول به کار بوده و سپس با تشکیل دادگاههای عمومی در دادگستری اسلامشهر دادرسی و متصدی شعبه بوده و آن گاه انتقال به دادگستری شهرستان ری از سال ۱۳۷۵ بدواً به عنوان دادرسی و سپس به عنوان رئیس شعبه پنجم دادگستری شهرستان ری و رئیس شعبه ۱۸ دادگاه خانواده این شهر و در حال حاضر نیز به عنوان رئیس شعبه دوم دادگاه عمومی (حقوقی) دادگستری

وضع فعلی در دستگاه قضایی کشور شده است.
ختم کلام:

مسئله دیگر اینکه کار در دستگاه قضایی با توجه به حجم عظیم پرونده‌ها در دادگستری و منزل که معمولاً قضات ناچار به بردن پرونده به منزل و رسیدگی به آنها در منزل می‌باشند و حقوق نامتناسب با کار، جذابیتهای برای قضات ندارد و در شرایطی که یک نفر کارآموز و کالت حداقل ماهیانه مبلغ دو میلیون تومان درآمد دارد این کار طاقت فرسا و برخورد با ارباب رجوع و افراد مختلف و حقوق کم، اثر منفی خود را در بازدهی کار گذاشته که امید است به نوعی مسوولان محترم قوه قضائیه در جهت حل این مشکل اقدامی عملی را ولو به طور مسکن انجام دهند زیرا در حال حاضر اغلب قضات به جهت خستگی از کار و موارد فوق که ذکر شد، حاضر به ماندن در این دستگاه نیستند و چنانچه موافقت گردد به نظر من ۸۰ درصد آنها تمایل به استعفا و بازخریدی داشته باشند که این البته حق طبیعی آنها می‌باشد، زیرا آنها با این تجربه و معلومات علمی و عملی در بیرون از تشکیلات قادر خواهند بود زندگی مناسب و در شأن را برای خود و خانواده مهیا نمایند.

◀ محمد رضا محمدی - رئیس شعبه ششم (دادگاه خانواده) شهری

شورای حل اختلاف صرفاً کاری حل اختلاف باشد

دارای تحصیلات خارج فقه و اصول و فعلاً از شاگردان مقام معظم رهبری است، در سال ۱۳۷۲ به استخدام قوه قضائیه در آمده و در شهرستان خمین کارقضائی را با سمت قاضی تحقیق شروع نموده که به عنوان دادرس علی البدل و رئیس شعبه سوم دادگستری خمین ادامه کار داد و از سال

۱۳۷۹ در داگستری شهری به عنوان رئیس شعبه ششم دادگاه خانواده مشغول به کار می‌باشد.

■ معمولاً در دادگاه خانواده چه نوع دعای مطرح می‌گردد؟

متأسفانه بیشترین دعای خانوادگی دعوی طلاق و مطالبه مهریه می‌باشد.

■ معمولاً بیشتر خواهانهای خانمها هستند یا آقایان؟

بیشترین متقاضی خانمها می‌باشند و دعوی طلاق که از ناحیه زوج مطرح شود و یا دعوی تمکین کمتر می‌باشد.

■ علت و انگیزه دعوی مربوط به طلاق از ناحیه خانمها چیست؟

خانمها به علل مختلف دعوی طلاق را مطرح می‌نمایند که به ترتیب ۱- اعتیاد زوج

۲- متواری شدن زوج ۳- عدم پرداخت نفقه از علل طرح دعوی می‌باشد البته بعضاً ازدواج مجدد زوج و فساد اخلاقی آنان هم جزء دلایل طلاق می‌باشد.

■ علت و انگیزه از سوی آقایان چطور؟

عللی که به خاطر آن آقایان متقاضی طلاق می‌باشند زیاد است که به عنوان مثال عبارتند از

۱- زیادی توقع خانمها و چشم و هم چشمی آنان

۲- اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی که از ناحیه خانمها به عمل می‌آید که بر اثر آن آقایان به لحاظ عدم قدرت پرداخت مهریه و یا

نفقه به زندان اعزام می‌شوند که پس از آزادی به همین علت متقاضی طلاق می‌شوند.

۳- فساد اخلاقی خانمها و ناهنجاریهای اجتماعی.

■ به نظر شما مسائل و مشکلات اقتصادی چه نقشی در تداوم خانواده در جامعه یا انحلال آن دارد؟

مشکلات اقتصادی می‌تواند از علل انحلال خانواده محسوب شود و در روایت است که

رسول اکرم (ص) فرمودند چه بسا که فقر منجر به کفر شود. البته اگر ایمان خانواده‌ها بالا باشد ضعف بنیه اقتصادی نمی‌تواند هیچ خطلی در

استحکام آن به عمل آورد. نمونه های تاریخی خصوصاً در صدر اسلام زیاد است اکثر صحابه رسول... و حتی خود امیر مومنان (ع) که در وضعیت بسیار بد اقتصادی به سر می‌بردند لکن هیچ کدام از این خانواده‌ها منحل نشد و منجر به طلاق نگردید. و اما قسمت دوم سئوال (نقش اقتصاد در تداوم خانواده) به نظر این حقیر ملائت اقتصادی خوشبختی نمی‌آورد خیلی از پرونده‌ها که منجر به طلاق می‌شود به جهت ضعف فرهنگ دینی می‌باشد نه ضعف اقتصاد. خیلی از متمولین هم به خاطر عدم شناخت دینی و آشنا نبودن آنان به وظایف خویش در قبال یکدیگر نظام خانوادگی منحل و منجر به طلاق می‌گردد.

■ با توجه به پرونده‌های مربوط به خانواده معمولاً کدام یک از آنها گذشت بیشتری دارند؟

بیشترین گذشت از ناحیه خانمها می‌باشد که معمولاً با اینکه حق طلاق با آنان است در مواردی از حق مسلم خویش به خاطر بقاء نظام خانوادگی صرف نظر می‌کنند.

■ معمولاً درخواست طلاق در چه سنی بیشتر است؟

بیشترین درخواست کنندگان طلاق که حدود ۹۵ درصد از طلاق را شامل می‌شود کمتر از ۴۰ سال دارا می‌باشند که از این بین حدود ۱۰ درصد کمتر از ۲۰ سال و حدود ۵۰ درصد از ۲۰ تا ۳۰ سال یا از ۳۰ تا ۴۰ سال می‌باشند.

■ چه توصیه‌ای به جوانانی که قصد تشکیل زندگی مشترک را دارند به نظرتان می‌رسد؟

این حقیر کمتر از آنم که به جوانان توصیه نمایم بهتر آن است که به سفارش رسول اکرم (ص) در این باب اشاره شود حضرت در روایتی که در کتاب

وسائل الشیعه ج ۱۴ ص ۱۹ نقل شده است می‌فرماید: ایاکم و حضراء الدمن قبل یا رسول الله...

و ما حضراء الدمن به قال (ص) المرأة الحسنة فی منبت السوء یعنی آنکه از سبزه روی مزبله پرهیز

نمایید سئوال شد ای رسول خدا سبزه روی مزبله چیست فرمودند زن نیکوچهره که در خانواده بد تربیت شده باشد. بلکه واقعیت قضیه این است

که ازدواج بدون تحقیق و بررسی و ازدواجی که فرمانده آن چشم باشد نه عقل دوامی ندارد، اگر

جوانان در انتخاب همسر آینده و در انتخاب مادر برای فرزند آینده خویش وقت بگذارند و تابع امیال

خویش نباشند و با یک نگاه عاشق نشوند بعداً مجبور نمی‌شوند چند سال از زندگی گرانمایه خود

را در دادگاههای وزندانها بگذرانند.

عشقهای کز پی رنگی بود عشق نبود عاقبت ننگی بود

■ در امر رسیدگی به پرونده‌های خانوادگی بعضاً با چه مشکلاتی روبه‌رو هستید؟

مشکلات دنیوی است یکی مشکلات عمومی که برای تمام پرونده‌ها و در تمام محاکم وجود دارد و آن عدم اطلاع مردم و ارباب رجوع از قانون، نحوه تشکیل پرونده و عدم معرفت نسبت به مقام

محمد رضا محمدی